

--	--

1. Inleiding

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) is een gemeenschappelijke regeling waarbinnen de 9 deelnemende gemeenten hun veiligheids- en gezondheidszorg hebben georganiseerd. Voorafgaand aan het komende jaar presenteert zij de programmabegroting en na afloop van het vorig boekjaar rapporteert zij over de resultaten in het jaarverslag.

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) heeft haar ontwerpprogrammabegroting 2022-2025 aan de raden van de deelnemende gemeenten gestuurd. De gemeenteraad van Haarlem wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van de VRK zal op 5 juli 2021 de stukken vaststellen.

De consequenties van het coronavirus zullen allicht deels ook nog doorwerken naar 2022. Als de situatie is genormaliseerd, zullen de gevolgen in beeld worden gebracht. Hierover worden de raden geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Aan de VRK te kennen te geven dat de gemeente Haarlem akkoord gaat met de ontwerp-programmabegroting 2022-2025 van de VRK.
2. Het structurele voordeel van € 106.000 na definitieve vaststelling van de VRK begroting 2022 te verwerken in de Programmabegroting 2022-2026.

3. Beoogd resultaat

De gemeenteraad van Haarlem heeft kennis genomen van de programmabegroting 2022-2025 van de VRK en geeft ter behandeling in het Algemeen Bestuur van de VRK daarbij haar zienswijze op deze begroting.

4. Argumenten

Er ligt een sluitende begroting 2022 voor met een positief meerjarenperspectief. In de begroting is gerekend met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de nominale ontwikkeling 2022.

Programma's

De begroting bestaat uit 11 programma's. Dit zijn:

- Publieke Gezondheid
- jeugdgezondheidszorg
- Brandweezorg
- Ambulancezorg
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR)
- Multidisciplinaire samenwerking
- Meldkamer Noord-Holland
- Bevolkingszorg
- Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland
- Veilig Thuis
- Interne dienstverlening

Ontwikkelingen

In de begroting is gerekend met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de nominale ontwikkeling 2022. De toename van het aantal inwoners in de regio met 4.524 leidt verder tot een stijging van de inwonerbijdrage voor Publieke gezondheid, Jeugdgezondheidszorg en het Zorg- en Veiligheidshuis. De gemeenten hebben ervoor gekozen om vanaf 2020 de taken van Veilig Thuis en een zevental taken op het gebied van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) bij de VRK onder te brengen. De taken voor de Wvggz komen in beeld onder het programma Publieke Gezondheid waar ook het onderdeel Maatschappelijke Zorg wordt verantwoord. Het gaat hier om taken waar met regelmaat de maatschappelijke schijnwerpers op gericht zijn. Incidenten, ook elders in het land, kunnen van invloed zijn op de eisen die gesteld worden aan de taakuitoefening. In de begroting is een aantal autonome ontwikkelingen waaronder de indexering verwerkt. De afspraak is dat als de afwijking in de indexering van een voorgaand jaar meer afwijkt dan 1%, de VRK de meerkosten alsnog aan de deelnemers mag doorberekenen. Bij de berekening van de indexering voor de begroting 2021 is per abuis een fout gemaakt, de index was € 460.000 te hoog berekend.

Door deze correctie komt het % van de indexering nu uit op 0,6 % en is van doorberekening van de hogere index geen sprake.

Autonome ontwikkelingen

Er is een aantal autonome ontwikkelingen zoals de vergoeding aan het Noord-Hollands Archief (NHA), meerkosten licenties als gevolg van thuiswerken en toename kosten verzekeringen van in totaal € 177.000. Deze zijn ook benoemd in de Uitgangspuntennotitie die begin 2021 aan de deelnemers is aangeboden.

Ten aanzien van het archiefbeheer heeft het NHA besloten dat de VRK daar ook voor moet gaan betalen. Hierover is overleg gevoerd en de uitkomst hiervan is dat de VRK een lager tarief betaalt dan die het NHA doorberekent aan gemeenten. Het argument hierbij was dat lang niet alle documenten voor de VRK een archiefplicht kennen. Het NHA is hierin meegegaan. De kosten worden geschat op circa € 42.000 structureel.

Meldpunt Zorg & Overlast: opname budget € 127.000 structureel:

De kosten van de pilot in het kader van versterken beschikbaarheid en bereikbaarheid meldpunt OGGZ ad € 127.000 zijn in 2020 gedekt uit het begrotingsaldo, zoals besloten bij de 1e bestuursrapportage 2020 VRK. Bij de komende bestuursrapportage van de VRK zal beoordeeld worden of de kosten voor de pilot ook voor 2021 binnen de begroting van de VRK gedekt kunnen worden.

Indien de pilot doet besluiten de taak ook na 2021 bij de VRK te beleggen, leidt dit tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Voor nu is dat als autonome ontwikkeling opgenomen in deze begroting en is het onderdeel van de zienswijzeprocedure bij de gemeenteraden. Vraag is of hier een keuze is. In principe niet, het opzetten van dit meldpunt komt voort uit een wetwijziging en gemeenten hebben hier ook middelen voor ontvangen. Het meldpunt was ook al onderdeel van de hierboven genoemde Uitgangspuntennotitie.

Na de totstandkoming van de Uitgangspuntennotitie is nog sprake van een tweetal andere ontwikkelingen. Dat betreft uitbreiding van de formatie van de meldkamer in verband met een hoger percentage incidenten dan waarmee bij de inrichting van de meldkamer rekening was gehouden (€ 18.000) en uitbreiding van de formatie met een assistent-controller (€ 55.000). Deze uitbreiding is nodig i.v.m. de wetwijziging per 2021 die maakt dat het bestuur van de VRK zelf een rechtmatigheidsverklaring bij de jaarrekening moet afgeven.

De VRK zal deze ontwikkelingen dekken binnen de bestaande financiële kaders.

Veilig Thuis

Bij de aanbidding van de jaarrekening 2019 en de begroting 2021 is door Haarlem een tweetal zienswijzen ingediend ten aanzien van de opname van de uitgaven voor Veilig Thuis.

Het betreft hier:

1. De hogere loonkosten als gevolg van de transitie (omzetting van cao-jeugd naar cao-gemeenten) van € 290.000;
2. Hogere uitgaven aangezien de verwachte daling van de kosten ten gevolge van de verminderde inzet van Veilig Thuis als gevolg van een verbeterde ketensamenwerking, waardoor er een directe overdracht naar het lokale veld mogelijk is, zich niet heeft voorgedaan.

Ad 1:

Een van de argumenten om Veilig Thuis onder te brengen bij de VRK is de verwachting dat Veilig Thuis gebruik kan maken van de schaalvoordelen van een grotere organisatie als de VRK en daarmee uiteindelijk efficiënter kan werken. De verwachting was dat deze voordelen binnen drie jaar gerealiseerd zouden kunnen worden. Om in de tussenliggende periode de hogere kosten van de duurdere cao op te kunnen vangen is vanuit het jaarresultaat 2019 van de VRK een bestemmingsreserve van € 875.000 gevormd. Aan de VRK is gevraagd om met een plan van aanpak te komen om uiterlijk met ingang van de begroting 2023 de kostenverlaging van € 290.000 te hebben gerealiseerd. Inmiddels is bij de jaarrekening 2020 gebleken (zie raadsvoorstel nr 2021/240386) dat de uitgaven voor VT aanzienlijk lager zijn uitgekomen dan geraamd. In 2020 hoeft derhalve ook geen beroep op de bestemmingsreserve te worden gedaan en is dit bedrag onderdeel van de aan de gemeenten terug te betalen bijdrage 2020.

Uit de ingediende begroting 2022 blijkt dat met ingang van 2023 de uitgaven voor VT structureel met € 289.000 zijn verlaagd. Op deze wijze is de taakstelling dan financieel technisch ingevuld.

Inhoudelijk is afgesproken tussen Algemeen Bestuur en directie dat er nader overleg plaats zal vinden over de inhoudelijke invulling. Hierbij is aangegeven dat er de tijd en ruimte gegeven wordt aan de VRK om hier in de periode tot 2023 naar toe te werken, waarbij er op wordt vertrouwd dat het beoogde resultaat behaald zal worden, zonder vooraf in detail vast te leggen hoe.

Het eerder genoemde overleg tussen Algemeen Bestuur en directie over de inhoudelijke invulling heeft nog niet plaatsgevonden. Er zijn daardoor ook nog geen concrete afspraken gemaakt over de wijze waarop invulling gegeven gaat worden aan het verlagen van de kosten.

Ad 2:

Bij de raming van de bijdrage voor Veilig Thuis is in de gemeentebegroting 2020 jaarschijf 2021 ervan uitgegaan dat de kosten die ten laste van Haarlem komen in 2021 ten opzichte van 2020 zouden dalen met ca € 200.000. Dit op basis van de meerjarenbegroting 2019 e.v. van (toen nog) stichting Veilig Thuis dd 31-1-2019 (zie ook raadsbesluit 2019/90774). In de Kadernota 2019 van de gemeente Haarlem is op basis van deze meerjarenbegroting voor 2020 een extra bedrag van € 700.000 geraamd en in 2021 en volgende jaren een structureel bedrag van € 500.000 dus € 200.000 minder dan in 2020. Uit de begroting 2021 van de VRK bleek, dat de verwachte daling van de kosten zich niet heeft voorgedaan. Hoewel er door Veilig Thuis/VRK indertijd signalen zijn afgegeven over de (on)toereikendheid van de budgetten ontbrak ten tijde van de aanbidding van de begroting 2021 VRK een nadere onderbouwing van de VRK/Veilig Thuis voor het verhogen van de bijdrage vanaf 2021.

Om die reden heeft Haarlem als zienswijze opgenomen dat Haarlem niet akkoord gaat met het verhogen van de bijdrage aan Veilig Thuis maar daarvoor eerst een actueel totaaloverzicht en onderbouwing van voorgenomen uitgaven wil ontvangen. Omdat de Begroting van de VRK wel ongewijzigd is vastgesteld, is de verhoging van de bijdrage aan VT financieel wel verwerkt (Bestuursrapportage 2020).

Mede naar aanleiding van onze zienswijze vorig jaar bij de begroting 2021, was van het VT-budget € 662.500 bevroren, in afwachting van een goed onderbouwd prestatieplan. Inmiddels ligt er een voorstel dit bevroren bedrag voor 2021 vrij te geven. Voor de jaren erna is ervoor gekozen om het bedrag niet meer op te nemen in de begroting, omdat ervan wordt uitgegaan dat het lokale veld – zoals eerder werd aangenomen – meer meldingen zal overpakken. De ontwerpprogrammabegroting 2022 is in lijn met de wens van de deelnemers aangepast.

Daarbij is de VRK zich ervan bewust dat het risico op langere wachtlijsten toeneemt, waardoor de effectiviteit van interventies voor gezinnen vermindert en de belasting voor het personeel toeneemt. Mocht in de praktijk blijken dat het beschikbare budget onvoldoende is om de gewenste kwaliteit te leveren dan kan de VRK hierover in de bestuursrapportages rapporteren.

Raming voor MDCK/MDA++:

De werkzaamheden voor het MDCK / MDA++ (Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling) zijn beëindigd halverwege 2020. Er is in 2020 een onderzoek uitgevoerd, waarin de eindconclusie luidde dat er geen sprake was van een MDA++ aanpak in Kennemerland, dat door alle deelnemers waaronder Veilig Thuis is onderschreven. Op verzoek van de deelnemers komt deze raming te vervallen. De werkzaamheden zullen op een andere wijze worden voortgezet, hetgeen impliceert dat de verlaging van in totaal € 443.000 voor de deelnemers geen budgettair voordeel betekent. Het Haarlemse aandeel hierin bedraagt € 223.000.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2022

De totale gemeentelijke bijdrage voor Haarlem voor 2022 bedraagt € 20,411 miljoen (2021: € 20,271 miljoen). Het beschikbare budget voor de VRK dat gereserveerd is in onze begroting voor 2022 is totaal € 20,519 miljoen. Het bedrag van € 20,411 miljoen is exclusief een geraamde bijdrage van ca € 1,0 miljoen voor kosten verbonden aan Functioneel Leefstijdsontslag (hierna: FLO) die separaat door de VRK aan de gemeente wordt doorbelast.

Op basis van de nieuwe prognose van de VRK blijkt dat de kosten FLO voor Haarlem voor de jaren 2021 en 2022 en volgende hoger zijn dan tot nog toe in de begroting geraamd. Het gaat om een verhoging van € 300.000 voor 2021 en een verhoging van € 100.000 voor 2022 en volgende jaren. De meerkosten zijn gebaseerd op wetswijzigingen en op een gewijzigde interpretatie van de belastingdienst. Deze meerkosten zijn in de Kadernota 2022 verwerkt en dit bedrag is onderdeel van het beschikbare bedrag van € 1,0 miljoen.

Tussen het benodigde (€ 20,411 miljoen) en het beschikbare budget (€ 20,519 miljoen) is sprake van een *voordelig* verschil van € 108.000. Dit bedrag heeft betrekking op de onderdelen publieke

gezondheid (€ 106.000 *nadelig*; programma 1) en Veilig Thuis (€ 214.000 *voordelig*; programma 2). Op het programma 6 veiligheid is geen sprake van verschil tussen benodigd en beschikbaar budget.

Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de VRK is de VRK begroting 2022 definitief. Het financiële effect daarvan wordt verwerkt in de Programmabegroting 2022-2026 van de gemeente Haarlem.

Vorbereiding meerjarenbegroting 2023 e.v.

Aangezien de financiële druk op gemeenten toeneemt en binnen gemeenten noodzakelijk tot bezuinigingen moet worden besloten, ligt vanuit de deelnemers in de Gemeenschappelijke regeling ook de vraag voor hoe vanuit de VRK daarin kan worden bijgedragen in de jaren 2023 en verder. Verkend zal worden welke ruimte er is om (het niveau van uitvoering van) taken te verminderen of op andere manieren het uitgavenniveau naar beneden bij te stellen. De risico's/consequenties die gepaard gaan met kostenreductie worden in de voorbereiding naar de begroting 2023 onderzocht. De eisen die vanuit wet- en regelgeving voortvloeien, zijn daarbij een harde ondergrens. In de aanloop naar de programmabegroting 2023-2026 zal duidelijk zijn welke mogelijkheden worden gezien. De deelnemende gemeenten zullen in dit traject, waarvoor een externe partij wordt ingeschakeld, betrokken. Zie voor een nadere toelichting de bijlage "Vorbereiding meerjarenbegroting 2023 e.v."

5. Risico's en kanttekeningen

Corona:

Zoals in de inleiding vermeld, heeft het Coronavirus een enorme impact op de VRK. In welke mate dit van invloed is op het exploitatieresultaat voor 2021 kan nog niet worden aangegeven. De VRK zal de raden hiervan op de hoogte stellen zodra er concretere informatie beschikbaar is. De informatie wordt in ieder geval verwerkt in de Bestuursrapportage VRK die voor het zomerreces in procedure gaat.

Infectiedreiging

De pandemie heeft het besef doen ontstaan dat naar de toekomst toe de risico's van infectieziekten toenemen en er belang is om preventie en bestrijding te versterken. Daarnaast zal ook antibioticaresistente in de nabije toekomst meer aandacht vragen. Als de Covid-19 crisis achter de rug is, volgen zonder twijfel diverse evaluaties. Op dit moment lopen er al gesprekken over wat van de aanpak tot nu toe kan worden geleerd en meer in het bijzonder over de vraag hoe de aansturinglijnen meer passend kunnen worden gemaakt. Hoewel er grote kans is dat de opgave – ook voor gemeenten – zal veranderen en het niet is uit te sluiten dat er hogere kosten moeten worden gemaakt, is het nog te prematuur om nu al concrete voorstellen te doen hoe en zo ja in welke vorm aan die nieuwe opgave invulling te geven

6. Uitvoering

Na behandeling van de programmabegroting in het Algemeen bestuur van de VRK op 29 juni 2020, zal de gemeenteraad hierover een terugkoppeling ontvangen.

7. Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief meerjarenbegroting VRK
2. Voorbereiding meerjarenbegroting VRK 2023 e.v.
3. Ontwerp programmabegroting 2022 - 2025